

Yenilenebilir enerjide Avrupa'da 5. , dünyada 12. sıradayız

- İstanbul Tahkim Haftası ISTAW 02-06 Ekim 2023 tarihlerinde gerçekleştirilecek
- Zor ve uzun bir yolculuk: "Kamulaştırma"
- Depolamalı RES ve GES'e 18 milyar dolarlık yatırım
- EDAC ve IAMC Mutabakat Zaptı imzaladı
- 'Hidrojene özel otorite olmalı'
- Japonya, 2025 yılına kadar uzaydan güneş enerjisi elde etmek istiyor
- Türkoğlu: Enerji verimliliği kurumsallaştırılmalı
- "Biyogaz kullanımı karbon salımını önemli miktarda azaltabilir"
- Enerji yatırımlarında aslan payı yenilenebilir enerjinin olacak
- Yenilenebilir enerji zorunluluğu 1 Ocak'ta başlıyor
- Yenilenebilir enerjide 'yerli parça desteği'
- Rüzgar enerjisinde İzmir ilk sırada
- Enerji kooperatifleri kapasiteyi 500 MW'a çıkarmayı hedefliyor!

Çevreci Enerji Derneği

İmtiyaz Sahibi:

Çevreci Enerji Derneği (ÇED) adına Yönetim Kurulu Başkanı Tolga ŞALLI

Yayın Türü: Yaygın Süreli Aylık E-dergi / Tüm Türkiye

Reklam Rezervasyon ve Tasarım: Tam Destek Araş. ve Dan. San. Tic. Ltd. Şti.

Dergide yer alan yazıların hukuki sorumluluğu yazarlarına aittir.

Mayıs 2023

içindekiler

4 ISTAW Hakkında

5 Zor ve uzun bir yolculuk: "Kamulaştırma"

7 Depolamalı RES ve GES'e
18 milyar dolarlık yatırım

9 Bakan Dönmez:
Yenilenebilir enerjide Avrupa'da 5'inci,
dünyada 12'nci sıradayız

12 EDAC ve IAMC Mutabakat Zaptı imzaladı

14 'Hidrojene özel otorite olmalı'

16 Almanya hidrojen ağı yasal
çerçevesini onayladı

17 Fransa'da kısa mesafeli
uçuş seferleri yasaklandı

19 Japonya, 2025 yılına kadar uzaydan
güneş enerjisi elde etmek istiyor

21 Türkoğlu: Enerji verimliliği
kurumsallaştırılmalı

22 "Biyogaz kullanımı karbon salımını
önemli miktarda azaltabilir"

23 Enerji yatırımlarında aslan payı
yenilenebilir enerjinin olacak

24 Yenilenebilir enerji zorunluluğu 1
Ocak'ta başlıyor

25 Yenilenebilir enerjide 'yerli parça
desteği'

26 Türkiye'nin 2053 "Net Sıfır" hedefi için
90 milyar dolarlık rüzgar yatırımına
ihtiyaç bulunuyor

27 Rüzgar enerjisinde İzmir ilk sırada

28 Enerji kooperatifleri kapasiteyi 500 MW'a
çıkarmayı hedefliyor!

2-6 Ekim

2023

ISTAW

Istanbul Arbitration Week

 **ENERJİ HUKUKU
ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ**
ENERGY LAW RESEARCH INSTITUTE

EDAC
ENERGY DISPUTE RESOLUTION CENTER

www.istaw.com

Enerji Uyuşmazlıkları Tahkim Merkezi (EDAC), başta enerji ve inşaat hukukuna ilişkin şirketler arasında yaşanan veya yatırımcılarla devletlerin yaşadığı uyuşmazlıkları kurumsal olarak çözüme kavuşturmak amacıyla kurulmuştur.

Merkez ofisi Ankara'da bulunan EDAC, enerji uyuşmazlıkları konusunda ilk ve tek sektörel uluslararası tahkim merkezi olarak faaliyet göstermektedir. Hakem listesinde 24 ülkeden 107 hakem bulunmaktadır. İstanbul Tahkim Haftası (ISTAW), Enerji Uyuşmazlıkları Tahkim Merkezi'nin ev sahipliğinde düzenlenen uluslararası bir tahkim etkinliğidir. ISTAW, uluslararası yatırım, enerji, ticaret ve tahkim hukuku konularında konuşmalar, paneller ve pek çok etkinlikten oluşmaktadır. Uluslararası tahkim alanındaki güncel gelişmeler dünyanın dört bir yanından ISTAW'a katılan hakemler, tahkim avukatları, uzmanlar, akademisyenler ve şirketlerin, kamu kurumlarının ve tahkim merkezlerinin yöneticileri tarafından ele alınmaktadır.

ISTAW, 2022'de küresel çapta bir başarı yakaladı. Tüm dünyada tanınan ISTAW, Lawdragon, Bloomberg ve Vogue gibi uluslararası haber mecralarında yer aldı.

#ISTAW2023 hazırlıkları tüm hızıyla devam ederken, ISTAW Türkiye Cumhuriyeti'nin Gelecek 100 Yılı'nı kutlamak için daha da büyüyor! İstanbul Tahkim Haftası, yeni ağlar kurarak, yapıcı diyalog ortamı sağlayarak ve tahkim alanında yeni ve ilham verici fikirleri ortaya çıkararak Türk İş Dünyası ve Hukuk Hizmetleri Sektörü için mükemmel bir fırsat yaratacaktır. ISTAW2023 bu yıl 2-6 Ekim 2023 tarihleri arasında İstanbul'un en etkileyici otellerinden biri olan Mandarin Oriental Bosphorus'ta yapılacak.

3 Ekim'de Mandarin Oriental'da etkileyici konular ve önde gelen uygulayıcılarla başlayacak olan konferans 5 Ekim'e kadar devam edecek. Katılımcılar, tahkime ilişkin farklı yaklaşımları ve gelişmeleri tartışma ve analiz etme fırsatı bulacaklar. 3 Ekim'de tekne turu düzenleyerek tüm sponsorları ve şirket hukuk müşavirlerini otelden alacağız ve güzel İstanbul Boğazı boyunca seyahat ederken ağ oluşturma fırsatları sunacağız.

Hafta boyunca yapılacak Young One's Rock ve Young ISTAW gibi pek çok yan etkinliklerde avukatların potansiyel müşterileriyle tanışmasını sağlayan birçok ağ oluşturma fırsatı olacak. Daha fazla bilgi için web sitemizi takip edin: www.istaw.com

Zor ve uzun bir yolculuk: "Kamulaştırma"

Av. Arb. Arsin Demir

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu, 8.11.1983 tarih ve 18215 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Kanun; kamu yararı söz konusu olan gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerinin mülkiyetinde bulunan taşınmaz malların bedeli belirlenmesi, kim tarafından nasıl ve hangi süreçlerden geçerek kamulaştırılacağı veya idareler arası taşınmaz malların devir işlemlerinin usul ve yöntemlerini düzenlemektedir.

Burada en kritik kavram "Kamu Yararı"dır. Kavram, Anayasamızda sekiz farklı maddede geçmektedir. Konumuz itibarıyla kamu yararı ile ilgili olarak en önemli maddeler 35. Madde ve 46. Maddedir. "Madde 35 - Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir. Bu haklar, ancak kamu yararı amacıyla, kanunla sınırlanabilir. Mülkiyet hakkının kullanılmasında toplum yararına aykırı olamaz." ve "Madde 46 - (Değişik: 3/10/2001-4709/18 md.) Devlet ve kamu tüzel kişileri; kamu yararının gerektirdiği hallerde, gerçek karşılıklarını peşin ödemek şartıyla, özel mülkiyette bulunan taşınmaz malların tamamını veya bir kısmını, kanunla gösterilen esas ve usullere göre, kamulaştırmaya ve bunlar üzerinde idarî irtifaklar kurmaya yetkilidir." hükmü yer almaktadır.

Kamulaştırmanın üç farklı yöntemi olduğunu belirtmek isteriz. Bunlardan ilki 8. madde kapsamına göre satın alma usulü, ikincisi 10. maddeye göre kamulaştırma ve diğeri ise 27. maddeye göre kamulaştırma. 27. Madde acele kamulaştırma esaslarını belirtmektedir. 27. Madde de; "3634 sayılı Milli Müdafaa Mükellefiyeti Kanununun uygulanmasında yurt savunması ihtiyacına veya aceleliğine Cumhurbaşkanınca karar alınacak hallerde veya özel kanunlarla öngörülen olağanüstü durumlarda gerekli olan taşınmaz malların kamulaştırılmasında kıymet takdiri dışındaki işlemler sonradan tamamlanmak üzere ilgili idarenin istemi ile mahkemece yedi gün içinde o taşınmaz 10. madde esasları dairesinde ve 15. madde uyarınca seçilecek bilirkişilerce tespit edilecek değeri, idare tarafından mal sahibi adına 10. maddeye göre yapılacak davetiye ve ilanda belirtilen bankaya yatırılarak o taşınmaz mala el konulabilir." hükmü bulunmaktadır. Anayasa'nın 35. maddesinin ikinci fıkrasında mülkiyet hakkının ancak kamu yararı amacıyla kanunla sınırlanabileceği belirtilmek suretiyle mülkiyet hakkına yönelik müdahalelerin Kanunda öngörülmesi gereği ifade edilmiştir Acele kamulaştırma usulü idareye kamulaştırma işlemlerinin neticelenmesini beklemeden kamulaştırılan taşınmaza el koyma imkânı tanıyan olağanüstü bir kamulaştırma usulüdür. Acele kamulaştırmada, kıymet takdiri dışındaki işlemler sonradan tamamlanmak üzere ilgili idarenin istemi ile Mahkemece yedi gün içinde o taşınmaz malın kanunda belirtilen usule göre bilirkişilerce tespit edilecek değeri idare tarafından mal sahibi adına bankaya yatırılarak o taşınmaz mala el konulabilir.

Ülkemiz son yıllarda, yenilenebilir enerji kaynaklarından elektrik üretimini artırmıştır. Tüm kaynaklardan oluşan toplam kurulu gücümüz 104 bin MW'ı geçmiş ve rüzgar, güneş, jeotermal ve biyokütle enerjisinin payı 24.746 MW'a ulaşmıştır. Özellikle yenilenebilir enerji yatırımlarında en çok tartışılan ve hatta iptaline yönelik davalar açılan konu, kamulaştırma veya acele kamulaştırma kararlarıdır. Yukarıda arz ettiğimiz üzere kamulaştırma kararının en önemli dayanağı kamu yararının mevcudiyetidir. Kamulaştırma kararının iptali istemli açılan davalarda, Danıştay'ın artık birçok kararında "Öte yandan, Ülkemizin enerji açığı değerlendirildiğinde, dava konusu olayda olduğu gibi Devlet adına lisans verilmek suretiyle yapılan enerji yatırımlarında kamulaştırma ile ilgili diğer hususların yerine getirilmiş olması koşuluyla acelelik halinin bulunduğu da tartışmasızdır." ifadeleri kullanılarak davalı idare lehine kararlar verildiği bilinmektedir.

Yine Danıştay'ın bir kararında; "Dava konusu işlem ile enerji üretiminde kamu yararı görülmüş ve en kısa sürede enerji üretimine geçilmesinin acelelik hali oluşturması sebebiyle davaya konu taşınmazın acele kamulaştırılmasına karar verilmiştir. Öte yandan, Ülkemizin enerji açığı değerlendirildiğinde, dava konusu olayda olduğu gibi Devlet adına lisans verilmek suretiyle yapılan enerji yatırımlarında kamulaştırma ile ilgili diğer hususların yerine getirilmiş olması koşuluyla acelelik halinin bulunduğu da tartışmasızdır. Bu durumda; davaya konu güneş enerji santralının kurulması ve bu suretle en kısa sürede elektrik üretiminin sağlanması amacıyla yapılacak kamulaştırmada acelelik halinin bulunduğu sonucuna varıldığından, enerji yatırımının bir an önce yapılabilmesi maksadıyla taşınmaza el konulmasına imkan veren dava konusu Cumhurbaşkanlığı kararında hukuka aykırılık bulunmamaktadır." denilmiştir.

Sonuç olarak değerlendirdiğimizde; kamulaştırma süreci zor, uzun ve oldukça hassas bir süreç olarak karşımıza çıkmakta. Yüksek yargı kararları artık enerji yatırımlarını kamu yararı kavramı içerisinde değerlendirmektedir. Bu süreci başarıyla tamamlayabilmek sadece mevzuata uygun hareket etmekle değil, taşınmaz maliklerine, yapılacak yatırımın neden ve nasıl kamu yararı taşıdığını iyi anlatabilmekle mümkündür.

Av. Arb. Arsin DEMİR

Depolamalı RES ve GES'e 18 milyar dolarlık yatırım

EPDK Başkanı Mustafa Yılmaz, depolamalı rüzgar enerjisi santrali (RES) ve güneş enerjisi santrali (GES) yatırımlarında rekor beklediklerini belirterek, "Kurulumuzun verdiği depolamalı ön lisans kurulu gücü, 9 bin 500 megavatı geçti. Bu, sahada 18 milyar dolar düzeyinde yatırım anlamına geliyor" dedi.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) Başkanı Mustafa Yılmaz depolamalı rüzgar enerjisi santrali (RES) ve güneş enerjisi santrallerindeki (GES lisans süreçlerine ilişkin gelişmeleri değerlendirdi. EPDK'nin, 19 Kasım 2022 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan ikincil mevzuat değişikliklerinin ardından depolamalı elektrik üretimi kapsamında başvuruları almaya başladığını anımsatan Yılmaz, 6 ayda kuruma 252 bin megavatı aşan depolamalı RES-GES yatırımı başvurusu yapıldığını aktardı.

Yılmaz, Türkiye elektrik kurulu gücünün yaklaşık iki buçuk katı ölçeğindeki başvuruların 270 milyar doları bulan yatırım talebine karşılık geldiğini vurgulayarak, mevcut kapasite dikkate alındığında 40-45 milyar dolarlık bir yatırımın sahaya yansıtacağını ifade etti.

"Saha çalışmaları devam ediyor"

Yılmaz, son kurul toplantısında, 974 megavat kapasiteli 11 RES, 500,29 megavat kapasiteli 9 GES olmak üzere toplam 1474,29 megavat kurulu gücündeki depolamalı RES ve GES için ön lisans verdiklerini belirterek, şunları kaydetti: "Bugüne kadar toplamda 120 projeye 9 bin 514 megavat ön lisans vermiş olduk. Bunun 5 bin 603 megavatı rüzgar enerjisi ve 3 bin 911 megavatı da güneş enerjisi santral yatırımları. 68'i RES ve 52'si GES. Enerji sektörü Türkiye Yüzyılı'na hazır. Depolamalı RES-GES yatırımlarında rekor bekliyoruz. Başvurularda zaten bunu net şekilde görmüştük. Kurulumuzun verdiği depolamalı ön lisans kurulu gücü 9 bin 500 megavatı geçti. Bu, sahada 18 milyar dolar düzeyinde yatırım anlamına geliyor. Kurum olarak verdiğimiz ön lisanslar her hafta artacak."

Depolamalı RES ve GES yatırımları için saha çalışmalarının özellikle Karaman, Tekirdağ, Kırklareli, Antalya gibi farklı illerde yoğunlaştığını ifade eden Yılmaz, "Bu illere önümüzdeki süreçte yenileri de eklenecek. Yatırımcılarımız için elbette siyasi ve ekonomik istikrar hayati önem taşıyor. İnşallah kamu-özel sektör işbirliğiyle Türkiye'nin dört bir yanını depolamalı RES-GES'lerle donatacağız. Depolamalı RES ve GES tesisleri ile Türkiye yerli ve yenilenebilir enerji kaynaklarından azami düzeyde yararlanacak, ayrıca depolama sistemleriyle yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı santrallerin de baz yük santralleri gibi çalışarak tedarik sürekliliği sağlanacak" değerlendirmesinde bulundu.

EPDK'dan 2 tarife revize

EPDK Resmi Gazete'de yayımlanan kararına göre, Aytemiz Akaryakıt'ın İzmit ve Kırıkkale'de bulunan tesislerine ilişkin depolama tarifeleri revize edildi. Buna göre, İzmit'teki tesiste benzin ve motorin türleri için günlük depolama maliyeti metreküp başına 2,72 lira, teslim etme ve teslim alma bedeli de iki tür için metreküp başına 34 lira olarak belirlendi. Kırıkkale'de bulunan tesiste de benzin ve motorin türleri için günlük depolama maliyetinin metreküp başına 2,75 lira, teslim etme ve teslim alma bedelinin iki tür için metreküp başına 35 lira olması kararlaştırıldı.

DOĞAYLA DOST, GÜVENİLİR EV ÇÖZÜMLERİ

ECOHOUSE

PREFABRİK - KONTEYNER - ÇELİK YAPILAR

- ✔ %100 Isı Yalıtımlı Evler
- ✔ Tek Katlı ve Çok Katlı Seçenekler
- ✔ Bütçe Dostu Fiyat Seçenekleri
- ✔ Modern ve İsteğe Uygun Tasarımlar

Teknik Bilgi — +90 533 200 07 14
Sipariş Hattı — +90 533 603 44 73

www.ecohouse.com.tr

Bakan Dönmez: Yenilenebilir enerjide Avrupa'da 5'inci, dünyada 12'nci sıradayız

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Dönmez "Yenilenebilir enerjinin payını artırmamız gerekiyor. Aslında çok iyi seviyedeyiz. Avrupa'da 5'inci, dünyada 12'nci sıradayız. Kurulu gücümüzün yüzde 55'i yenilenebilir enerji kaynaklarından sağlanıyor" dedi.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından Eskişehir-Ankara kara yolu üzerinde oluşturulan "Sıfır Atık Kazanım Ormanı"nda fidan dikim törenine katılan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez, burada yaptığı konuşmada, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan'ın himayesinde yürütülen "Sıfır Atık Projesi"nin, dünyada parmakla gösterilen örnek çevreci projelerden birisi olduğunun altını çizdi.

Atmosfere salınan her emisyonun dünyada yaşayan 8 milyar insanın etkilendiğini anlatan Dönmez, şu bilgileri paylaştı: "Onun için de zaten iklim değişikliği programları, iklim değişikliğiyle mücadele programları uluslararası ölçekte, uluslararası toplumun sahiplendiği ve birtakım taahhütlere bağlandığı alanlardan birisi olmuş. Biz de en son Paris İklim Anlaşması'na taraf olduk ve geçtiğimiz yıl da Türkiye Büyük Millet Meclisinden onaylanarak geçirdik. Ardından da Sayın Cumhurbaşkanımız 2053 yılında net sıfır emisyon hedefi ortaya koydu. Yani karbon emisyonlarının sıfırlanması bizim hiç karbondioksit salmayacağımız anlamına gelmiyor. Anlamı şu; Ne kadar karbon salıyorsan o kadar karbonu tutman gerekiyor. Türkiye'de ortalama 550-560 milyon ton karbondioksit salınımı söz konusu. Peki ne kadarını tutuyoruz? 80-90 milyon ton aralığında tutuyoruz. Demek ki daha 400 milyon veya 380 milyon tonluk açığımız var. Bu şu anlama geliyor. 2053'te karbondioksit salınımını bu seviyelerde tutarsak, tutmamız gereken seviye 560 milyon tona ulaşacak. Bu da teorik olarak mümkün değil. Bunu nasıl başaracağız? 560 milyon tonu yarı yarıya azaltacağız. Yutak alanları o seviyeye getireceğiz ki net sıfırı yakalayalım. Yutak alanlarımızın başında da işte şimdi bugün fidan dikeceğiz, ağaçlarımız, ormanlık alanlarımız geliyor. Bunların sayısını arttırmamız gerekiyor. Yaklaşık 80-90 milyon tonluk yutak alanın hemen hemen yüzde 90'ı ormanlık alanlardan geliyor. O tarafı da arttırmamız gerekiyor, ama karbon salınımını azaltmamız gerekiyor."

Bakan Dönmez, şu andaki karbondioksit salınımının büyük bir kısmının enerji sektöründen geldiğine işaret ederek, "Yani bizim bakanlığımızın sorumlu olduğu alandan geliyor, yüzde 70'i enerji sektörüne ait. Elektrik üretim ve ısınma amaçlı, hatta ulaşımda kullanılan otomobillerimizin egzozlarından çıkan miktarlar bunların hepsi emisyonu artıran değerler. Geçtiğimiz yıl Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile bizim ekiplerimiz aylar boyu bir çalışma yaptı işte 'bu net sıfırı nasıl sağlayabiliriz' diye. Öncelikli olarak yenilenebilir enerjinin payını artırmamız gerekiyor. Aslında çok iyi seviyedeyiz. Baktığımızda Avrupa'da 5'inci, dünyada 12'nci sıradayız. Şu anda kurulu gücümüzün yüzde 55'i yenilenebilir enerji kaynaklarından sağlanıyor. 105 bin megavata ulaştı. Bunun 55 bin megavattı işte rüzgar, güneş, su, biyokütle, jeotermal gibi kaynaklardan sağlanıyor. Bunun miktarını, kapasitesini artıracacağız." diye konuştu.

"Enerjisiz hayat mümkün değil"

Yenilenebilir enerji kaynaklarının, ihtiyacın tamamını karşılamaktan uzak olduğunu belirten Dönmez, bunun nedeninin, söz konusu kaynakların kesintili nitelik taşıması olduğunu bildirdi.

Yenilenebilir kaynakların meteorolojik şartlara yakından bağı olduğunu dile getiren Dönmez, şunları kaydetti:

"Yağmur yağmazsa hidrolik santralinize, barajlarınıza su dolduramazsanız nasıl üreteceksiniz elektriği? O hidrolik santralin yakıtı su. Güneş gündüz var, akşam yok. Ama elektriğe asıl akşam ihtiyacımız var. Şu anda bulunduğumuz yerde mesela rüzgar hiç esmiyor. Sanmayın ki o tribünlerde sürekli 7-24, 365 gün hep aynı şekilde esiyor. Orada da esmiyor. Kapasite kullanım faktörü, rüzgar santrallerinde Türkiye'de ortalama yüzde 30-35 aralığında. Bu şu demektir; 100 megavatlık gücünüz var, yıl ortalaması 30-35'i geçmiyor. Biz bunu nereden karşılıyoruz? İşte doğal gaz ve kömür santralleri... İnşallah yavaş yavaş kömür santrallerinden çıkacağız. Belki ardından doğal gaz santrallerinden çıkacağız. Ama bizim asıl ihtiyacımızı karşılayacak olan enerjiyi nükleer güç santrallerinden karşılayacağız. Şimdi sağda solda nükleer güç santrallerine karşı olanlara hatırlatmak, söylemek istiyorum. Şöyle geçtiğimiz yıl bir Avrupa'nın haline baksınlar. Kriz yaşadılar değil mi? Doğal gaz gelmeyince bırakın nükleer santralleri, devre dışı bıraktıkları kömür santrallerine bile dünyanın dört bir tarafından harıl harıl kömür aradılar. Çünkü enerjisiz hayat mümkün değil. Sanayinin çarklarını nasıl döndüreceksiniz? Gerçekçi olmak gerekiyor. Uzun dönemli planlamalarla gideceksiniz. Onun için Türkiye'de nükleer güç santrallerinin sayısı önümüzdeki dönem de her halükarda artması gerekiyor ki net sıfır hedefini yakalayalım."

Fatih Dönmez, insanoğlunun tükettikçe bir atık üreteceğine değinerek, tüketimin verimle olması gerektiğini vurguladı.

İsraf etmemenin önemine dikkati çeken Dönmez, "'Benim param var, ne olacak, ödeyebiliyorum. Musluğu açayım sonuna kadar, elektriklerin hepsini açayım' deme lüksümüz yok. Çünkü sizin karbon ayak iziniz, günlük kullanımlarınız ve hayat tarzınızla yakından ilgili. Bir yere giderken bir kişi gitmek yerine, 3-4 kişi gittiğiniz zaman o aracın karbon emisyonunu dörde bölüyorsunuz. Uçakta seyahat ettiniz. 180 kişilik uçak. 80 kişi gitse de, 180 kişi gitse de aşağı yukarı karbon emisyonları aynı. Demek ki verimlilik, hayatımızın her tarafında dikkat etmemiz gereken alan. Oldu ya atık da ürettik, üretmek zorundayız. Ama atığı da ekonomik olarak değerlendirmek zorundayız. Türkiye'de çok iyi atıktan enerji üretiyoruz. İngilizcesi 'waste to energy'. Ne demek? Atığı da değerlendiriyorsunuz." ifadesini kullandı.

Özellikle organik atıkların metan saldığını kaydeden Dönmez, metanın sera etkisinin karbondioksit göre 24 kat daha fazla olduğunu aktararak, sözlerini şöyle tamamladı:

"Onun için evsel veya hayvansal atıkları vahşi bir şekilde depolarsanız, karbondioksit göre çevreyi 24 kat daha fazla olumsuz etkilemiş olursunuz. O açıdan da biz yenilenebilir enerji kaynakları yasasına şöyle bir hüküm koyduk; Eğer atıktan enerji üretirse ürettiğin enerjiyi ben gerekirse piyasa değerinin üzerinde alım garantisi vererek alacağım ki enerjisinden istifade etsin diye. Bakın o teşvikle bugün Türkiye'de 2 bin 300 megavatlık bir biyogaz biyokütle tesisine sahibiz. Aşağı yukarı Eskişehir'in iki katı büyüklüğünde bir şehrin elektriğini atıktan elde edilen enerjiyle karşılıyoruz demektir. Bu ve benzeri teşviklerimiz, desteklerimiz hiç şüphesiz devam edecek. Geçmişte tabii ne güneş santrallerimiz, ne rüzgar santrallerimiz vardı. İnşallah bunların sayıları, kapasiteleri artacak. Belki 2050'li yıllarda akaryakıt gündemimizden çıkartır hale geleceğiz. Elektrikli araçlarımız daha çok olacak veya hidrojen yakıtlı araçlarımız çoğalacak."

Konuşmaların ardından Dönmez, beraberindeki Eskişehir Valisi Erol Ayyıldız, AK Parti İl Başkanı Süleyman Reyhan, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürü Hikmet Çelik, Orman Bölge Müdürü İsmail Çetin ve etkinliğe katılan gençlerle çınar fidanı dikti.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Dönmez, daha sonra gençlerle piknik yaptı. AA

Alto
HOLDİNG A.Ş.

...Your Global Partner for Measuring Energy

Lodos
KARABURUN ELEKTRİK GİYİM A.Ş.

ALTOTEKS
TAKILIM VE TEKSTİL ÜRÜNLERİ İÇİ A.Ş.

KÖHLER
KÖHLER SAĞAÇLIK MAK. İN. TİC. A.Ş.

Merkez: Yanıkçı Tenha Sk. Uçartar Han, No:3 34420 Karaköy - İstanbul / Türkiye Tel: +90 (212) 256 81 90 - Fax: +90 (212) 256 81 97
Fabrika: Akçaburgaz Mah. 59. Sk. Esenyurt - İstanbul / Türkiye Tel: +90 (212) 856 26 39 - Fax: +90 (212) 856 85 94 e-mail: kohlerfabrika@kohlersayac.com.tr
Ankara Bölge: Sanayi Cad. Kuruçeşme Sk. No:3/3 Ulus - Ankara / Türkiye Tel: +90 (312) 310 36 18 Fax: +90 (312) 310 36 20

Enerji Uyuşmazlıkları Tahkim Merkezi ve Uluslararası Tahkim ve Arabuluculuk Merkezi (IAMC) Mutabakat Zaptı imzalandı

Uluslararası Tahkim ve Arabuluculuk Merkezi Haydarabad (IAMC Haydarabad), Enerji Uyuşmazlıkları Tahkim Merkezi (EDAC) ile bir Mutabakat Zaptı imzalayarak Enerji Tahkimi alanındaki ilişkilerini ve stratejik bağlarını derinleştirdi. İmza töreni İstanbul'da EDAC Başkanı Süleyman Boşca ve IAMC Haydarabad Yazı İşleri Müdürü (Registrar) Tariq Khan'ın yanı sıra EDAC Genel Sekreter Yardımcısı Ece Dayıoğlu'nun huzurunda gerçekleşti.

Bu mutabakatın amacı her iki uluslararası tahkim kurumunun uygulamaları yoluyla uluslararası ölçekte tahkimi ve arabuluculuğu teşvik etmek için ortak çaba sarf etme konusunda işbirliği yapmaktır. Mutabakatın bir parçası olarak her iki kuruluş da enerji sektöründe Kurumsal Tahkim'in tanıtılması ve teşvik edilmesinin yanı sıra ortak kuruluşlar arasında kaynakların ve bilgi paylaşımının geliştirilmesine yatırım yapacaktır.

EDAC, Orta Asya, Avrupa, Balkanlar, Orta Doğu ve Afrika bölgelerinde Enerji ve Altyapı Hukuku ile ilgili uyuşmazlıkların çözümü amacıyla kurulmuş sektörel bir tahkim merkezidir. Kendi tahkim kurallarına sahip olan EDAC'ın, enerji tahkiminde bir örneği daha yoktur.

IAMC Haydarabad, ihtilafın yaşam döngüsünün çeşitli aşamalarında zorlukların ortadan kaldırılmasına yönelik verimli, uygun maliyetli ve tarafsız yöntemler sağlayarak ticari ve yasal ihtilafların çözümüne yardımcı olmak amacıyla taktiksel olarak IT, tıbbi ilaç ve biyoteknoloji endüstrilerinin kalbi olan Haydarabad'da kurulan bir uluslararası tahkim ve arabuluculuk merkezidir. IAMC Haydarabad'ın faaliyetleri, yetenekli ve vasıflı çalışanlardan oluşan bir Sekreteryaya tarafından yönetilir ve hukuk uzmanları, kıdemli sanayiciler ve Hindistan'dan ve yurtdışından tahkim ve arabuluculuk alanında uzman kişilerden oluşan özerk bir Yönetim Konseyi tarafından yönlendirilir. Kıdemli Yargıçlardan ve Telangana Hukuk Bakanından oluşan oldukça seçkin bir Mütevelli Heyeti, IAMC Haydarabad'ın işleyişini politika düzeyinde denetler.

EDAC, 2021 yılından bu yana Türkiye'nin ilk ve tek tahkim haftası olan İstanbul Tahkim Haftası'na (ISTAW) dünya çapında büyük bir başarı ile ev sahipliği yapmaktadır. Dünya çapında tanınırlık kazanan ISTAW, uluslararası haberlerde de yer almaktadır. IAMC Haydarabad, 2022'den bu yana bu etkinliğin destekleyici kuruluşudur. ISTAW'ın üçüncüsü (ISTAW 2023), 2-6 Ekim 2023 tarihlerinde İstanbul'da Mandarin Oriental Bosphorus'ta gerçekleşecektir. ISTAW 2023, Türkiye Cumhuriyeti'nin Gelecek 100 Yılı'nı kutlayacaktır. Dünyanın her yerinden hakemleri, avukatları, akademisyenleri ve tahkim uzmanlarını bir araya getirecek olan ISTAW 2023, uluslararası tahkim alanındaki güncel gelişmelerin tartışılacağı küresel yatırım, enerji, ticaret, tahkim hukuku gibi konularda paneller ve konuşmalardan oluşacaktır.

EDAC ve IAMC Haydarabad'ın ortak etkinlikler ve eğitimler düzenlemeyi ve birlikte projelerde yer almayı amaçladıkları bu Mutabakat Zaptı'nın Türkiye ile Hindistan arasında yeni bir uluslararası tahkim devrinin başlangıcı olması beklenmektedir.

TEMİZ ENERJİ
TEMİZ DÜNYA

GÜRALLAR

GRL

'Hidrojene özel otorite olmalı'

Yeşil Hidrojen Üreticileri Derneği (H2DER) Başkanı Yusuf Günay, yenilenebilir enerji ve devamında yeşil hidrojen üretiminin, Türkiye ekonomisinin en önemli kaldıracı olacağını savundu. Günay "Hidrojen Piyasası Düzenleme Kurulu ve Hidrojene Özel Bakan Yardımcılığı ihdas edilebilir. Özel Hidrojen Endüstri Bölgeleri oluşturulmalı" dedi

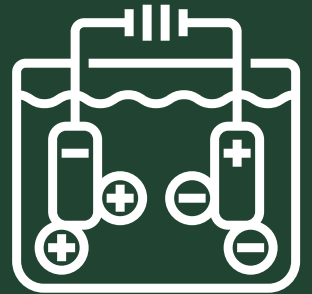
Enerji yapıları, elektrik üreticileri, sektör paydaşları ve akademisyenleri çatısı altında buluşturan Yeşil Hidrojen Üreticileri Derneği (H2DER) Başkanı Yusuf Günay,"Türkiye'nin kurtuluşu yenilenebilir enerjidir" dedi. Günay, H2DER'in yönetim kurulu toplantısında yenilenebilir enerji ve devamında yeşil hidrojen üretiminin, Türkiye ekonomisinin en önemli kaldıracı olacağını savundu.

Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması'nın (SKDM) 2026'da yürürlüğe gireceğini hatırlatan Günay "Avrupa Birliği'ne ihraç ettiğimiz her ürün, üretim aşamasındaki karbon salımı ile vergilendirilecek. Önlem alınmaz, karbon salımı düşürülmezse, rekabet gücümüz kalmaz. Bunun en doğru yolu, üretimde yenilenebilir enerjiye dönüştür." dedi.

Seçim sonrası süreçte, enerjide en önemli başlığın yenilenebilir enerji olacağını kaydeden Günay "Avrupa ülkeleriyle kıyaslandığında Türkiye'de daha yüksek verimle daha ucuza hidrojen üretilebilir. Türkiye'nin temiz enerjideki yüksek potansiyeli yeşil hidrojen üretiminde maliyeti düşürebilir" ifadesini kullandı.

Günay, seçim sonrasında, zaman kaybetmeden Hidrojen Piyasası Düzenleme Kurulu (HPDK) gibi bir yapı oluşturulmasını, sadece hidrojenden sorumlu bir bakan yardımcılığı ihdas edilmesini, özel Hidrojen Endüstri Bölgeleri oluşturulmasını önerdi. Marmara OSB'nin örnek oluşturabileceğini dile getiren Günay "Balıkesir'in yanı sıra, Çanakkale, Konya, Karaman ve Mersin'de özel hidrojen endüstri bölgeleri ilan edilebilir" dedi.

Şebeke bağlantısı olmayan rüzgar enerjisi santralleri kurularak yeşil hidrojen üretiminin özendirilip, desteklenebileceğine dikkat çeken Günay "Türkiye'nin temiz enerjideki yüksek potansiyeli yeşil hidrojen üretiminde maliyeti düşürebilir. Başta Almanya olmak üzere, AB'nin hidrojen ihtiyaçları için en değerli tedarikçi olabiliriz" diye konuştu.

Fotoğraf :

ÇAKA GRUP
SOĞUK HAVA DEPOLARI

KKYDP Kapsamında Yapılmıştır

Güneş Elektrik Sistemleri

*Gücünüzü ve kazancınızı
En üst seviyeye çıkarın!*

Çatıdaki
çözüm
ortağınız

A photograph of a hydrogen production facility. In the foreground, there are two large cylindrical tanks. The one on the left is white with a blue top and has 'H₂' written on it. The one on the right is white with a blue end and has 'H HYDROGEN ZERO EMISSION' written on it. The facility is situated in a grassy field with a river in the background. In the distance, several wind turbines are visible against a sunset sky with orange and yellow clouds.

Almanya hidrojen ağı yasal çerçevesini onayladı

Alman Bakanlar Kurulu, 2032'de faaliyete geçmesi planlanan hidrojen ağı için yasal bir çerçeve oluşturmaya yönelik yasa taslağını onayladı.

Almanya Ekonomi ve İklimi Koruma Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada, ekonominin karbondan arındırılması için oluşturulması planlanan hidrojen ağına Bakanlar Kurulu'nun onay verdiği belirtildi.

Söz konusu tasarı, şirketler için ülke genelindeki mevcut gaz boru hatlarının hidrojene dönüştürülmesi ve merkezi hidrojen şebekelerinin birbirine bağlanması için yasal dayanağını oluşturuyor.

Hidrojen ağı geliştirme planının bu yıl sonunda hazır olması da bekleniyor.

Detaylı bir hidrojenden enerji üretimi stratejisine sahip olan Almanya, bunun uygulanması için ülke içinde ve uluslararası çerçevede çeşitli çalışmalar gerçekleştiriyor.

Ülkenin hidrojen stratejisinde, 2030'a kadar 5 bin MW, 2040'a kadar bir 5 bin MW daha temiz hidrojen üretim kapasitesi oluşturulması hedefleniyor.

Alman hükümeti, çeşitli yollardan ve kaynaklardan elde edilebilen hidrojenin yalnızca yenilenebilir süreçlerle üretilmesinin sürdürülebilir olduğu görüşü nedeniyle, yeşil hidrojeni önceliyor.

Hidrojen araştırmalarını yoğunlaştıran ülke, yeşil hidrojen teknolojilerinin lideri ve ihracatçısı olmayı da hedefliyor.

Almanya'nın hidrojen üretiminde iş birliği yapmak istediği diğer ülkeler olarak İrlanda, Suudi Arabistan, Umman, Şili, Namibya ve Avustralya öne çıkıyor.

Fransa'da kısa mesafeli uçuş seferleri yasaklandı

İklim krizi kapıda. Fransa, karbon emisyonlarını azaltmak amacıyla iki buçuk saatin altındaki iç hatlar seferlerini yasakladı. Kimileri bu kararı olumlu karşılarken, kimileri ise sembolik olarak değerlendirdi.

Fransa'da trenle gidilebilecek ve mesafesi iki buçuk saatten az olan uçak seferleri yasaklandı. Söz konusu yasaktan, Paris ile Nantes, Lyon ve Bordeaux gibi şehirler arasındaki uçak seferleri muaf tutuldu. Bağlantılı uçuşlar da bu yasaktan etkilenmeyecek.

Sembolik bir adım mı?

Bu adımı olumlu karşılayanların yanı sıra "sembolik" olarak görenler de var. Avrupa Havayolları'ndan (A4E) Laurent Donceel AFP'ye verdiği demeçte, bu gibi uçak seferlerini yasaklamasının karbondioksit salımı üzerindeki etkisinin çok az olacağını söyledi. Donceel bu gibi kararlar yerine hükümetin "gerçek" çözümler bulması gerektiğinin altını çizdi.

Öte yandan çok sayıda havayolu, dünyayı kasıp kavuran koronavirüs salgınından da etkilendi. Uçuş takip sitesi Flightradar'a göre geçen yılki uçuş sayısı 2019'a kıyasla yüzde 42 azaldı.

2019'da Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'un açıkladığı, 150 vatandaşın oluşturduğu Fransa Vatandaşlarının İklim Sözleşmesi, tren yolculuklarının dört saatin altında olduğu yerlere uçak seferlerinin kaldırılmasını önermişti. Ancak bazı bölgelerden ve Air France'tan gelen itirazlar sonucunda bu süre iki buçuk saate indirildi.

Tren uçağa kıyasla çok daha ucuz fakat daha yavaş. Yapılan araştırmalar, tren ile uçağın aynı güzergaha gitmesi halinde uçağın yolcu başına ortalama olarak trenden 77 kat daha fazla karbondioksit saldıgını gösteriyor.

Enerji yatırımlarınız ve kredileriniz **GÜVENDE Mİ ?**

minimum risk maksimum fayda

**DANIŞMANLIK VE
ARAŞTIRMA HİZMETLERİ A.Ş.**

www.jbsdanismanlik.com.tr

Japonya, 2025 yılına kadar uzaydan güneş enerjisi elde etmek istiyor

Bir Japon kamu-özel sektör ortaklığının 2025 gibi erken bir tarihte uzaydan güneş enerjisi ışınlama girişiminde bulunacağı bildirildi.

Japonya, güneş enerjisini uzaydan ışınlamayı mümkün kılmak için uzay idaresi [JAXA](#) ile çalışmalara başladı. JAXA bilim adamları, 2015 yılında bir elektrikli su ısıtıcısını çalıştırmak için yeterli enerji olan 1,8 kilovat gücü başarılı bir şekilde ışınlamıştı ve ülkenin şu anda böyle bir adım atmasının nedeni de aslında bu.

Bir Japon kamu-özel sektör ortaklığının 2025 gibi erken bir tarihte uzaydan güneş enerjisi ışınlama girişiminde bulunacağı [bildirildi](#). Kyoto Üniversitesi profesörlerinden Naoki Shinohara tarafından yönetilen ve 2009 yılından bu yana uzay tabanlı güneş enerjisi üzerinde çalışan proje, yörüngeye bir dizi küçük uydu yerleştirmeyi deneyecek. Bunlar daha sonra dizilerin topladığı güneş enerjisini yüzlerce mil ötedeki yer tabanlı alıcı istasyonlara ışınlamaya çalışacak.

Aslında uzaya dayalı güneş enerjisi kavramı, 1968'de Amerikalı bir fizikçi tarafından önerilmişti ve bu öneri, 36 bin kilometre yükseklikte elektrik üretmek için güneş panellerinin uzaya fırlatılmasını içeriyordu. Bu süreçte, üretilen güneş enerjisi daha sonra mikrodalgalara dönüştürülüyor ve tekrar elektrik enerjisine dönüştürüldüğü yerdeki alıcı istasyonlara iletiliyor. O günden bugüne, aralarında Çin ve ABD'nin de bulunduğu birkaç ülke bu fikir için zaman ve para harcadı. Bu teknoloji oldukça cazip çünkü yörüngedeki güneş panelleri potansiyel olarak sınırsız yenilenebilir enerji kaynağını temsil ediyor.

Ancak Japonya bir dizi yörüngesel güneş dizisini başarıyla konuşlandırır bile, teknolojinin gerçek olup olmayacağı merak konusu. Zira 1 gigawatt ya da yaklaşık bir nükleer reaktör kadar güç üretebilecek bir dizi üretmek mevcut teknolojilerle yaklaşık 7 milyar dolara mal olacak ve bu maliyet de projenin sürekliliğini zorlayabilecek bir etken. Bu alanda neler olacağını kısa bir süre sonra hep birlikte göreceğiz.

RÜZGAR ENERJİSİNE DAİR

- Öğretici Ders İçerikleri
- Söyleşiler
- Çekilişler
- Staj İmkani

*Rüzgar Adam' da Seni
Bekliyor...*

Türkoğlu: Enerji verimliliği kurumsallaştırılmalı

EPIAŞ Genel Müdürü Ahmet Türkoğlu, Yeşil Sertifika'da YEK-G gibi enerji verimliliğinin de belgelenmesi gerektiğini belirterek, "EPIAŞ olarak bu konuda destek vermeye hazırız" dedi.

EPIAŞ Genel Müdürü Ahmet Türkoğlu, verimliliği ölçmenin ve daha güvenilir hale getirmenin mümkün olduğunu belirterek enerji verimliliğinin kurumsallaştırılması gerektiğini kaydetti.

Enerji Verimliliği Derneği ENVER'in belirli periyotlarda gerçekleştirdiği 'Verimli Buluşmalar' etkinliğinin 12.si 8 Mayıs'ta "Verimliliği Piyasasının Kilidi: Yenilikçi Teşvik ve Finansman" başlığı ile gerçekleştirildi. Etkinlikte konuşan EPIAŞ Genel Müdürü Ahmet Türkoğlu, enerji verimliliğinin kurumsallaştırılması gerektiğine vurgu yaptı. Birçok ülkede uygulandığı gibi verimliliği ölçmenin ve daha güvenilir hale getirmenin mümkün olduğunu belirten Türkoğlu, "Her şirketin verimlilik hedefleri olmalı. Aslında bunun için beyaz sertifika gibi uygulamalar kullanılabilir. Özellikle bazı sektörlerde, karbon piyasasında olduğu gibi zorunluluklar getirilebilir" dedi.

Yeşil Sertifika, YEK-G gibi enerji verimliliğinin de belgelenmesi gerektiğini belirttiiren Türkoğlu, "EPIAŞ olarak bu konuda ENVER ve diğer paydaşlar ile çalışmaya hazırız" dedi.

"ÇEVRESEL PİYASA FAALİYETİ YÜRÜTÜYORUZ"

Türkoğlu, karbon nötr ve sürdürülebilir bir geleceğe katkıda bulunacak ve iklim değişikliğinin önlenmesinde etkili olacak faaliyetler gerçekleştirdiklerini belirterek, "Yenilenebilir Enerji Kaynak Garanti Sistemi ve Organize YEK-G Piyasası da önemli bir çevresel piyasa faaliyeti olarak değerlendirilebilir" dedi.

Blokszincir teknolojisi ile gerçekleştirilen ilk enerji uygulaması olan YEK-G sistemi ile ilgili güncel verileri de paylaşan Türkoğlu "Yenilenebilir Enerji Kaynak Garanti Sistemi ve Organize YEK-G Piyasası'nda; 36 üretici, 27 tedarikçi ve 21 görevli tedarikçi ile toplamda 84 katılımcı sistemimize kayıtlı. Nihai tüketicilerin kullanmış olduğu YEK-G belge miktarı ise toplamda 5 GWh'e ulaştı" dedi. Enerji Günlüğü

"Biyogaz kullanımı karbon salımını önemli miktarda azaltabilir"

Olbia LNG Terminal Üst Yöneticisi (CEO) Antonio Nicotra, doğada her yıl 200 milyar ton biyogazın karbon döngüsü sonucu açığa çıktığını belirterek, bunun dünyanın ihtiyaç duyduğu toplam LNG'den yüzde 20 daha fazla olduğunu söyledi.

Almanya'nın Hamburg kentinde düzenlenen 5. Küresel LNG Forumu'nun "Enerji Dönüşümünün Kilit Etkeni: LNG" başlıklı panelinde konuşan Nicotra, biyogaz kullanımının karbon salımını önemli miktarda azaltabileceğini ve doğadaki atıl biyogazın bu sürece katkısının yüksek olabileceğini ifade etti.

Nicotra, doğada her yıl 200 milyar ton biyogazın karbon döngüsünde açığa çıktığını ve bunun dünyanın ihtiyaç duyduğu LNG'den yüzde 20 daha fazla olduğunu dile getirdi.

Biyogazın doğal gazdan daha maliyetli olduğu yönündeki eleştirilere değinen Nicotra, "Bu, üretim maliyetinden kaynaklanmıyor. Lojistikten kaynaklanıyor. Biyogazda lojistik çok daha karmaşık çünkü biyokütlenin doğadan toplanması gerekiyor." ifadelerini kullandı.

Nicotra, bu alana Avrupa Birliği'nin (AB) daha fazla finansal destek sağlaması gerektiğini vurgulayarak, biyokütlenin toplanması için gerekli altyapı çalışmalarını yapıldığında AB'nin enerji konusunda bağımsızlığı yakalayabileceğini söyledi.

Biyogazın Biyo-LNG olarak da kullanılabilmesine ve diğer yenilenebilir enerji kaynaklarından çok daha sürdürülebilir olduğunu işaret eden Nicotra, "Tüm bu nedenlerle biyogaza ihtiyaç duyarsanız, biyogazı da sıvılaştırabilirsiniz." dedi.

Dizel yakıt yerine Biyo-LNG kullanımıyla karbon salımı azaltılabilir.

Biyometan Uzmanı Lorenzo Maggioni de biyolojik atıklardan elde edilen biyogazın, biyometana dönüştürülmesi, biyometanın da sıvılaştırılmasıyla Biyo-LNG'nin elde edilebildiğini ifade etti.

Başta tır, kamyon gibi ağır vasıtalar olmak üzere gemilerde de Biyo-LNG kullanabileceğini aktaran Maggioni, bu şekilde taşıma kaynaklı karbon salımının da azaltılabileceğini dile getirdi.

Maggioni, Avrupa'daki Biyo-LNG'ye yönelik gelişmelere de değinerek kıtada hali hazırda 20 bin biyogaz tesisi bulunduğunu ve en büyük Biyo-LNG tesisinin ise yıllık 9 bin ton Biyo-LNG ürettiğini ifade ederek, birçok ülke ve firmanın da son yıllarda Biyo-LNG konusunda yatırımlarını artırdığını kaydetti.

Enerji yatırımlarında aslan payı yenilenebilir enerjinin olacak

Uluslararası Enerji Ajansı (IEA) yaptığı açıklamada, temiz enerjiye yapılan yatırımların 2023 yılında fosil yakıtlara olan harcamaları geride bırakacağını ve güneş projelerinin petrol üretimi için ilk kez harcamaları geçeceğini belirtti.

Paris merkezli enerji denetleme kuruluşu, Dünya Enerji Yatırımı raporunda, yenilenebilir enerjiye yapılan yıllık yatırımın 2021'den bu yana neredeyse çeyrek oranında arttığını, fosil yakıtlara olan yatırımların ise %15 oranında yükseldiğini açıkladı.

Ancak, temiz enerji harcamalarının yaklaşık %90'ı gelişmiş ekonomiler ve Çin tarafından yapılıyor, bununla birlikte fosil yakıt yatırımlarının hala yüzde sıfır emisyonlara ulaşmak için orta yüzyılda gereken seviyenin iki katı olduğu, zengin ve fakir ülkeler arasındaki küresel uçurumu vurguluyor.

IEA İcra Direktörü Fatih Birol, "Temiz enerji hızla ilerliyor - birçok insanın fark ettiğinden daha hızlı" dedi.

"Fosil yakıtlara yatırılan her bir dolara karşılık, şu anda yaklaşık 1,7 dolar temiz enerjiye gidiyor. Beş yıl önce bu oran bire birdi."

2023 yılında dünya genelinde enerjiye yaklaşık 2,8 trilyon dolar yatırım yapılması bekleniyor. Bu miktarın 1,7 trilyon dolardan fazlasının yenilenebilir enerji, nükleer enerji, elektrikli araçlar ve verimlilik iyileştirmelerine gitmesi bekleniyor.

Kalan miktar, yani yaklaşık 1 trilyon dolar, petrol, gaz ve kömüre gidecek; bunlardan kömür talebi 2050 yılında net sıfıra ulaşmak için gereken 2030 seviyesinin altı katına veya tüm zamanların en yüksek seviyesine ulaşacak.

Uluslararası Enerji Ajansı (IEA), mevcut fosil yakıt harcamalarının orta yüzyılda net sıfıra ulaşmak için gereken seviyeden önemli ölçüde daha yüksek olduğunu belirtiyor. 2023 yılında güneş enerjisi harcamalarının günlük 1 milyar dolardan fazla veya yıl boyunca 382 milyar doları geçmesi beklenirken, petrol üretimine yapılan yatırımlar 371 milyar dolar olacak.

Enerji düşünce kuruluşu Ember'ın veri analitiği başkanı Dave Jones, "Bu, güneşi gerçek bir enerji süper gücü olarak taçlandırıyor. Tüm ekonominin hızlı bir şekilde karbonsuzlaşması için elimizdeki en büyük araç olarak ortaya çıkıyor" şeklinde bir açıklama yaptı. Paradoksal olarak, dünyanın en güneşli bölgelerinin bazılarında güneş enerjisi yatırımları en düşük seviyelerde kalmaya devam ediyor."

IEA, yeni fosil yakıt arzına yapılan yatırımların 2023 yılında %6 artarak 950 milyar dolar olacağını belirtti. Ajans, dünya orta yüzyılda net sıfır emisyonlara ulaşmak istiyorsa yatırımcıların yeni petrol, gaz ve kömür arz projelerini finanse etmemesi gerektiğine dair 2021'deki çarpıcı projeksiyonunu açıkça tekrarlamadı.

Üretici grubu OPEC, IEA'nın petrol yatırımlarını durdurma çağrılarının küresel enerji güvenliğini ve büyümeyi zayıflattığını belirtti. Bilim insanları ve uluslararası iklim aktivistleri, fosil yakıt endüstrisinin iklim değişikliğinin felaket etkilerini kötüleştirdiğine dikkat çektiler.

Yenilenebilir enerji zorunluluğu 1 Ocak'ta başlıyor

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca, 1 Ocak'tan itibaren 5 bin metrekareden büyük binalarda yenilenebilir enerji zorunluluğu getiren düzenleme kapsamında 1400 bina, "Neredeyse Sıfır Enerjili Binalar" (nSEB) konseptine geçiş yaptı.

Yönetmelik değişikliğiyle normal binalara göre enerji verimliliği daha fazla olan ve kullandığı enerjinin belirli bir kısmını yenilenebilir enerji kaynaklarından temin eden nSEB konseptine geçiş, aşamalı olarak 1 Ocak'ta zorunlu hale getirildi.

Böylece, 1 Ocak'tan itibaren, bir parseldeki toplam inşaat alanı 5 bin metrekareden büyük olan tüm binalar, enerji performans sınıfı en az "B" olacak şekilde inşa edilecek ve bu binaların, kullandığı enerjinin en az yüzde 5'ini güneş paneli, rüzgar enerjisi, ısı pompası gibi yenilenebilir enerji kaynaklarından karşılayacak.

Bu kapsamda, bugüne kadar 5 bin metrekareden büyük 1400 bina nSEB şartlarına uygun projelendirilerek ruhsat aldı.

Bu binalar, normal bir binaya göre yaklaşık yüzde 25 enerji verimli olarak tasarlandı. İnşaatı devam eden bu binaların nSEB koşullarında projelendirilmesiyle bina tamamlandığında yıllık 24 gigawatt saati bulan enerji israfının önüne geçilecek.

Böylece, Türkiye'nin enerji faturasında yıllık 9,5 milyon liralık bir tasarruf sağlanacak.

UYGULAMA 2025'TE 2 BİN METREKARE ÜZERİ BİNALARDA DA YAYGINLAŞTIRILACAK

Ayrıca 1 Ocak 2025'ten itibaren bu uygulamanın 2 bin metrekare üzeri tüm binalara yaygınlaştırılması ve kullanılan enerjinin en az yüzde 10'unun yenilenebilir enerji kaynaklarından sağlanması zorunlu olacak. Türkiye'nin "2053 net sıfır emisyon" hedefine ulaşabilmesi için 2030'dan itibaren uygulamada ikinci aşamaya geçilerek metrekare sınırı olmadan tüm binalar için zorunluluk getirilmesi, asgari enerji performansı sınıfında ve asgari yenilenebilir enerji kullanımının oranında daha büyük iyileştirmeler yapılması hedefleniyor.

Yenilenebilir enerjide 'yerli parça desteği'

Yenilenebilir enerji üretiminde, yurt içinde imal edilen parçaların kullanılması teşvik edilecek. İlk kez yenilenebilir enerji destek mekanizması kapsamına alınan dalga ve akıntı santrallerinde kullanılan yerli parçalar için de destekten yararlanılacak.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından hazırlanan taslağa göre, yenilenebilir enerji üretiminde, yurt içinde imal edilen parçaların kullanılması teşvik edilecek. Destekten yararlanmak için, "Yerli İmalat Durum Belgesi" sunulacak. Yerli İmalat Durum Belgesi almak isteyen yatırımcılar; destekten yararlanılmak istenen aksam listesi, taahhütname, sicil, yetki belgesi ile başvuruda bulunacak.

Yerli malı belgesi

Her bir parça için yerli malı belgesi ve sertifika uygunluk belgesi ibraz edilecek. Destek kapsamında, elektrik üretim tesisinde yerinde denetim yapılacak ve yerli aksam montajı yapılıp yapılmadığına bakılacak. Geçtiğimiz günlerde ilk defa yenilenebilir enerji destek mekanizması kapsamına alınan dalga ve akıntı enerjisinin yanı sıra pompaj depolamalı Hidroelektrik Santrali (PHES) tesisi ve depolamalı elektrik üretim tesisinde de yerli imalat parçalara avantaj sağlanacak.

Su yüzeylerine kurulan güneş enerjisi santrallerinde kullanılacak yerli parçalar için de destekten yararlanılabilecek. Birleşik yenilenebilir elektrik üretim tesisleri ile destekleyici kaynaklı elektrik üretim tesislerinde yerli aksam destek fiyatı (YADF), ana kaynağın faydalanma süresince uygulanacak.

En az yüzde 51 olacak

Destek alınacak aksam kullanımı için yerlilik oranı en az yüzde 51 olacak. Bu tesislerde, ana kaynak dışındaki yardımcı kaynak için, en az yüzde 51 yerli malı belgesine ve sertifika uygunluk belgesine sahip bütünleştirici parçalar veya en az yüzde 70 yerli malı belgesine ve sertifikaya sahip aksamlar kullanılacak.

YADF'den faydalanmakta olan elektrik üretim tesisinde kapasite artışı, modernizasyon, yenileme, değişim veya kısmi kabuller ile işletmeye girecek ünitelerin olması durumunda da destek devam edecek.

Milliyet

Türkiye'nin 2053 "Net Sıfır" hedefi için 90 milyar dolarlık rüzgar yatırımına ihtiyaç bulunuyor

Türkiye Rüzgar Enerjisi Birliği Başkanı İbrahim Erden, "(2053 hedeflerine ulaşmak için) Ülkenin her yerinde rüzgar türbini olacak." dedi.

Türkiye Rüzgar Enerjisi Birliği Başkanı (TÜREB) İbrahim Erden, Türkiye'nin iklim değişikliği mücadelesinde koyduğu "net sıfır emisyon" hedefine ulaşması için 2053'e kadar 90 milyar dolarlık rüzgar santrali yatırımı yapması ve 85 bin megavat rüzgar enerjisi gücünü sisteme dahil etmesi gerektiğini bildirdi.

Erden, AA muhabirine yaptığı açıklamada, Türkiye'nin, mevcut teknolojiler dikkate alındığında rüzgar enerjisi potansiyelinin kara ve deniz ile beraber toplamda 150 bin megavat seviyesinde olduğunu söyledi.

Türkiye'nin rüzgar enerjisi potansiyeline yönelik birçok çalışmanın yapıldığını dile getiren Erden, bu potansiyeli kullanmak, iklim değişikliği ile mücadele ve sıfır karbon piyasasına ulaşmak amacıyla rüzgar, güneş ve diğer temiz enerji kaynaklarına yapılacak yatırımların artırılması gerektiğini ifade etti.

Net sıfır emisyon hedeflerine ulaşılması ve ülkede enerji güvenliğinin güçlendirilmesinde 2053'e kadar devrede olması gereken rüzgar enerjisi gücünün 85 bin ila 100 bin megavat olması gerektiğine işaret eden Erden, şöyle konuştu: "Hedef bu seviyede diyebiliriz. Rüzgarda, Türkiye'nin bugünkü toplam elektrik kurulu gücü olan 104 bin megavata yaklaşmamız gerekiyor. Sisteme 85 bin megavat yeni rüzgar kurulu gücü ilave etmek için bunun bugünkü yatırım karşılığı olarak da 90 milyar dolarlık bir yatırım olabileceğini hesaplıyoruz. Bu miktar 2053 yılına kadar yatırım yapılması gereken miktar. Yani 30 yılda 90 milyar dolarlık yeni yatırım ihtiyacımız var."

"Türkiye'nin her yerinde rüzgar santrali göreceğiz"

Erden, 2053 hedeflerine ulaşmak için Türkiye'nin birçok bölgesinde rüzgar yatırımı yapılacağını, kısa bir süre sonra kapasitesi düşük türbinlerin ise yüksek kapasiteli olanlarla değiştirilmeye başlanacağını aktardı.

Türkiye'nin karasal rüzgarda potansiyeli yüksek alanların daha fazla değerlendirileceğini dile getiren Erden, şunları kaydetti: "Batı Anadolu, çok fazla rüzgar santralimizin son 15 yıldır yapıldığı bir bölge. Trakya, Çanakkale, Manisa, İzmir şeklinde bir hatta yer alıyor bu santraller. Türbinlerin 25 yıllık ömürleri dolduğunda, 1-1,5 megavat türbinlerimizin yerine 7, 8 ila 10 megavatlık rüzgar santralleri gelecek. Ülkenin yine Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye bölgesi, ilave olarak Taşeli Platosu rüzgar açısından verimli bir bölge. Biz TÜREB olarak 10-11 bin megavatlık proje oluşturduk burası için. Bunun yanında Sivas, Kayseri, bölgesinde de büyük potansiyelli alanlarımız var. Doğu Anadolu ve Kuzey Doğu Anadolu Bölgesi'nde çeşitli rüzgar alanlarımız bulunuyor. Zaman içerisinde Türkiye'nin her yerinde rüzgar santrallerimizi göreceğiz. Hatırlarsınız 10 bin megavat sınırını Van'daki rüzgar santralleri ile aştık. Dolayısıyla, ülkenin her yerinde rüzgar türbini olacak ama bahsettiğim bölgelerde daha öncelikli olacak." AA

Rüzgar enerjisinde İzmir ilk sırada

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'ndan alınan verilere göre, Türkiye'nin elektrik kurulu gücü mart sonu itibarıyla 104 bin 348 megavata, rüzgar enerjisi kurulu gücü ise 11 bin 426 megavata ulaştı.

Yenilenebilir enerji kaynaklarının elektrik üretimindeki payı giderek artarken, rüzgar enerjisinin Türkiye'nin elektrik kurulu gücündeki payı da yüzde 10,9'a ulaştı.

İzmir, 1754,9 megavatla rüzgar enerjisinde en yüksek kurulu güce sahip il oldu.

Enerji kooperatifleri kapasiteyi 500 MW'a çıkarmayı hedefliyor!

Türkiye'deki enerji kooperatiflerinin sayısı günden güne artıyor. Şu anda 46 olan kooperatif sayısının 2033'e kadar 200'e ulaşması bekleniyor.

Troya Yenilenebilir Enerji Kooperatifi Yönetim Kurulu Başkanı Oral Kaya, Türkiye genelindeki enerji kooperatiflerinin sayısının 46'ya ulaştığını, 2033'e kadar kooperatif sayısını 200'e ve kooperatiflerin sahip olduğu güneş enerjisi kapasitesini 500 MW'a çıkartmayı hedeflediklerini ifade etti.

Enerji kooperatiflerinin, yenilenebilir enerji üretimine katkı sağlama potansiyeli olduğu belirtiliyor. Uzmanlar, kooperatiflerin sayesinde, yenilenebilir enerji üretim santrallerine ortak olmak isteyen girişimcilerin, küçük sermayelerle büyük yatırımlara ortak olmalarının mümkün olduğunu ifade ediyor. Hedef olarak ise, sermayenin tabana yayılması ve kooperatif ortaklarının enerji giderlerini azaltmasını ön plana çıkıyor.

Uzmanlar, enerji kooperatiflerinin gelişiminin, 2016'da lisanssız enerji yönetmeliğine getirilen düzenlemelerle başladığını ifade ediyor. Mahsuplaşma ve tüketicilerin bir araya gelmesi ile ilgili yasal düzenlemelerin, enerji kooperatiflerinin önünü açtığı belirtiliyor.

Türkiye'de enerji kooperatifçiliğinin hızlı bir şekilde geliştiği ifade ediliyor. Ancak, 2019'da yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle getirilen düzenleme, enerji kooperatifçiliğinin hızını yavaşlatabilir. Bu kararnamede, enerji üretiminin artık tek bir merkezde yapılması gerektiği karara bağlanmıştı.

Bu durum, enerji kooperatifçiliği üzerinde bazı kısıtlamalar getirirse de, bu alanda çalışma yapanlar, hala yenilenebilir enerji kooperatifçiliğinin revaçta olduğunu ifade ediyor.

Kooperatiflerin örgütsel ve yasal durumlarından dolayı ortak mülkiyet olması, temiz enerji sektöründeki faaliyetlere özel bir odaklanma sağlayabilir. Küresel ölçekte ve yerel olarak, kooperatiflerin yeşil enerji dönüşümüne katkı sağlama potansiyeli olduğu belirtiliyor.

Türkiye'deki güneş enerjisi kooperatiflerinin büyümesi ve gelişmesi, yenilenebilir enerji sektörü için önemli bir potansiyel taşıyabilir. Ancak, bu potansiyelin tam olarak kullanılabilmesi için, kooperatiflere uygun yasal ve düzenleyici çerçevenin sağlanması gerektiği vurgulanıyor. Uzmanlar, bu çerçevenin sağlanması durumunda, Türkiye'nin yenilenebilir enerji üretimini önemli ölçüde artırabileceğini ve ülkenin enerji bağımlılığını azaltabileceğini belirtiyor.

Enerji kooperatiflerinin farklı yenilenebilir enerji projelerine yönelik çözümler araştırabileceği belirtiliyor. Özellikle gıda üretiminde yenilenebilir enerji kullanımı ve elektrikli araçların şarj istasyonlarında yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanılması gibi alanlarda kooperatiflerin aktif olabileceği ifade ediliyor. Bu şekilde, kooperatiflerin, günlük koşullara göre revaçta olan alanlara da yönelebilmesi hedefleniyor.

Ayrıca, Avrupa, ABD ve Kanada gibi ülkelerde kırsal alanlarda ortak yatırım yapılarak elektrik kooperatiflerinin kurulduğu belirtiliyor. Bu kooperatifler, yerel dağıtım ve yerel enerji üretim tesisleri ile elektrik üretip dağıtıyor.

Uzmanlar, kooperatiflerin hem küresel ölçekte hem de yerel olarak yeşil enerji dönüşümüne katkı sunduğunu belirtiyorlar. Bu durum, kooperatiflerin enerji sektöründeki rolünün gelecekte daha da önemli hale gelebileceğine işaret ediyor.

Sonuç olarak, enerji kooperatiflerinin, özellikle güneş enerjisi sektöründe, Türkiye'nin yenilenebilir enerji üretimine önemli bir katkı sağlayabileceği belirtiliyor. Ancak, bu potansiyelin tam olarak kullanılabilmesi için, uygun yasal ve düzenleyici çerçevenin sağlanması gerektiği vurgulanıyor.

Çevreci
ENERJİ
Derneği

www.cevrecienerji.org / ced@cevrecienerji.org

ÇED Dergi Çevreci Enerji Derneği'nin yayın organıdır.

Adalet Mah. 2131/18 Sk. No:16/1 Bayraklı İZMİR

